

ВМІСТ МІКРО- ТА МАКРОЕЛЕМЕНТІВ У БІООб'ЄКТАХ РІЗНИХ БІОГЕОХІМІЧНИХ ЗОН ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ФАБРИЗ. Й., ФЕРА О. В., ПИРОГОВА В. Г.

Ужгородський національний університет, Україна; e-mail: /abguyoli@zmaiic.com

Дисбаланс деяких мікро-та макроелементів має пряме відношення до посилення або зниження проявів йодного дефіциту, до виникнення та розвитку тиреоїдної патології, тим паче, що йодні добавки не завжди призводять до ефективної ліквідації ендемічного зобу.

Нами проаналізовано особливості поширення важливіших мікро- та макроелементів у ґрунті та харчових продуктах трьох біогеохімічних зон області: гірської та передгірської (з помірним ступенем йодної недостатності) і низинної (з легким ступенем йодного дефіциту).

Проведений аналіз свідчить, що вміст вказаних елементів у ґрунті суттєво нижчий у гірській та передгірській зонах, ніж у низинних районах. Особливо низькі показники відмічені стосовно вмісту магнію, марганцю, фтору, йоду, міді, нікелю та молібдену. Щодо кальцію, бромю, кобальту, бору та хрому, то зниження їхнього вмісту у ґрунті гірських та передгірських районів порівняно з показниками низинної зони менш виражено.

Встановлено дефіцит мікро- та макроелементів у харчових продуктах рослинного та тваринного походження гірської і передгірської зон по відношенню до їхнього вмісту у продуктах низинної зони. Причому, найвищі концентрації встановлені у низинній, нижчі у передгірській і найвищі - у гірській зоні. Так, вміст кальцію був достовірно нижчим у картоплі, капусті, ягодах, м'ясі та молоці, магнію у всіх продуктах, крім молока, марганцю - у картоплі, ягодах і м'ясі, бромю у всіх продуктах, крім квасолі і молока, фтору лише у квасолі і ягодах, міді у ягодах, м'ясі та молоці, хрому у картоплі, капусті, молоці та м'ясі, йоду у всіх продуктах, крім яєць, бору у всіх продуктах, крім яєць, кобальту у всіх продуктах, крім молока, молібдену у картоплі, капусті, квасолі та яйцях, нікелю у всіх продуктах, крім м'яса і яєць, цинку у всіх продуктах.

Одержані результати вказують на суттєвий дефіцит мікро- та макроелементів у більшості харчових продуктів у гірських та передгірських районах по відношенню до показників у низинній зоні. Виявлені особливості розповсюдження вказаних елементів мають пряме відношення до поширення різних форм патології щитоподібної залози, посилюючи зобогенний ефект йодного дефіциту у жителів різних біогеохімічних зон області.